

(Początek posiedzenia o godzinie 11 minut 02)

(Posiedzeniu przewodniczy wicemarszałek Ryszard Czarny)

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Panie i Panowie Senatorowie!

Otwieram drugie posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej trzeciej kadencji. (Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską).

Na sekretarzy powołuję senatorów Krzysztofa Borkowskiego oraz Janusza Okrzesika. Listę mówców prowadzić będzie senator Krzysztof Borkowski. Uprzejmie proszę senatorów sekretarzy o zajęcie miejsc przy stole prezydialnym.

Do protokołu z pierwszego posiedzenia Senatu nie wniesiono zastrzeżeń, wobec tego uważam protokół za przyjęty.

Przed przystąpieniem do omówienia porządku dziennego, zgodnie z art. 18 ust. 2 Regulaminu Senatu, proszę senatora Jana Sęka o złożenie ślubowania. Za chwilę odczytam rotę ślubowania senatorskiego. Proszę, aby pan senator Jan Sęk po jej wysłuchaniu wypowiedział słowo „ślubuję”.

Proszę pana senatora Jana Sęka o podejście do stołu prezydialnego, a wszystkich proszę o powstanie.

(Wszyscy wstają).

Odczytuję rotę ślubowania.

„Ślubuję uroczyście, jako senator Rzeczypospolitej Polskiej, rzetelnie i sumiennie wykonywać obowiązki wobec Narodu, strzec suwerenności Ojczyzny i dobra Obywateli, przestrzegać porządku prawnego Rzeczypospolitej Polskiej”.

Senator **Jan Sęk**: Ślubuję.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję. Stwierdzam, że senator Jan Sęk złożył ślubowanie senatorskie.

Panie i Panowie Senatorowie!

Doręczony państwu porządek dzienny drugiego posiedzenia Senatu obejmuje następujące punkty:

1. Powołanie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

2. Wybór przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

3. Zmiana Regulaminu Senatu.

4. Powołanie składu stałych komisji senackich. Wysoka Izbo! Prezydium Senatu, w porozumieniu z Konwentem Seniorów, proponuje uzupełnienie porządku dziennego o dodatkowe punkty. A mianowicie:

- wybór senatorów do Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego – jako punkt szósty;

- uchwała Senatu w sprawie trybu zgłaszania kandydatów i wyboru senatorów do składu Krajowej Rady Sądownictwa – jako punkt czwarty;

- uchwała Senatu w sprawie zasad i trybu zgłaszania kandydatów i wyboru członka Komisji Selekcyjnej – jako punkt piąty.

Dotychczasowy czwarty punkt porządku dziennego stałby się w związku z tym jego punktem siódmym.

A zatem uzupełniony porządek dzienny naszego dzisiejszego posiedzenia przedstawiałby się następująco:

1. Powołanie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

2. Wybór przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

3. Zmiana Regulaminu Senatu.

4. Uchwała Senatu w sprawie trybu zgłaszania kandydatów i wyboru senatorów do składu Krajowej Rady Sądownictwa.

5. Uchwała Senatu w sprawie zasad i trybu zgłaszania kandydatów i wyboru członka Komisji Selekcyjnej.

6. Wybór senatorów do składu Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego.

7. Powołanie składu stałych komisji senackich.

Jednocześnie Prezydium Senatu proponuje rozpatrzenie przedstawionych punktów, pomimo że – co pragnę podkreślić – druki zawierające materiały dotyczące tych punktów zostały paniom i panom senatorom dostarczone w terminie późniejszym niż przewidziany w art. 31 ust. 2 Regulaminu Senatu.

(wicemarszałek R. Czarny)

Panie i Panowie Senatorowie! Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważał, że Wysoki Senat przyjął propozycje Prezydium Senatu.

Proszę bardzo, Panie Senatorze.

Senator Mieczysław Włodyka:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Ponieważ rozszerzyliśmy o kilka punktów porządek dzienny, chciałbym prosić o uzupełnienie go informacją rządową na temat tzw. afery karabinowej. W poprzedniej kadencji ta sprawa była przeze mnie poruszana, ale nie przyniosło to skutku. Polacy zostali wypuszczeni, ich żony przepraszają premier Hannę Suchocką, w zasadzie jednak nikt nie wie, za co. Chciałbym prosić, aby na tym albo na następnym posiedzeniu kwestia ta została wreszcie wyjaśniona. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo. Wysoki Senacie, proponowałbym, żeby punkt ten został przedyskutowany przez Prezydium Senatu i Konwent Seniorów. Ewentualnie będzie włączony do porządku dziennego kolejnego posiedzenia Senatu.

Czy są inne głosy w tej sprawie? Nie widzę. Serdecznie dziękuję.

Przypominam, że oświadczenia senatorów są składane na końcu posiedzenia, po wyczerpaniu porządku dziennego.

Wysoki Senacie! W związku z tym, że nie zostały przedstawione inne propozycje i nie usłyszałem sprzeciwu, będę uważał, że Wysoki Senat przyjął propozycje Prezydium Senatu. Dziękuję.

Przypominam, że oświadczenia senatorów są składane na końcu posiedzenia, po wyczerpaniu porządku dziennego. Zgodnie z art. 42 ust. 5, oświadczenie takie nie może dotyczyć spraw będących przedmiotem porządku obrad bieżącego posiedzenia Senatu.

Czy ktoś z pań i panów senatorów pragnie zabrać głos w sprawie ewentualnego uzupełnienia porządku dziennego?

Stwierdzam, że Senat przyjął przedstawiony porządek dzienny drugiego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej trzeciej kadencji.

W związku z tym **przystępujemy do punktu pierwszego** porządku dziennego: powołanie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Informuję, że do pracy w Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich zgłosili się: pani senator Maria Berny, pan senator Aleksander Gawronik, pan senator Paweł Jankiewicz, pani senator Dorota Kempka, pan senator Grzegorz Kurczuk, pan senator Leszek Lackorzyński, pan senator Jan Orzechowski, pan senator Tomasz Romańczuk, pan senator Henryk Rot, pan sena-

tor Mieczysław Wyględowski i pan senator Ireneusz Zarzycki. Wniosek Prezydium Senatu w sprawie proponowanego składu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich wraz z projektem uchwały Senatu w tej sprawie zawarty jest w druku nr 6.

Czy ktoś z pań i panów senatorów chce zabrać głos w sprawie przedstawionego składu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich? Nie widzę.

W związku z tym przystępujemy do głosowania nad powołaniem składu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Przypominam, że zgodnie z art. 46 ust. 7 Regulaminu Senatu, uchwały w sprawie składu komisji senackich podejmowane są w głosowaniu jawnym.

Przystępujemy do głosowania nad wyborem wymienionych wcześniej senatorów do składu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Proszę panie i panów senatorów o naciśnięcie przycisku „obecny”.

(Senator Jadwiga Stokarska: Przepraszam, u mnie nie działa aparatura.)

Czy państwo zechcieliby sprawdzić? Przepraszam za krótką przerwę techniczną, za chwilę przystąpimy do głosowania. Czy już wszystko w porządku, Pani Senator?

(Senator Jadwiga Stokarska: Już wszystko działa, dziękuję bardzo.)

Czy wszyscy państwo byli uprzejmi nacisnąć przycisk „obecny”? Dziękuję bardzo.

Przystępujemy do głosowania.

Kto jest za wyborem wymienionych senatorów do Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki. Dziękuję.

Podaję wynik głosowania. Obecnych jest 95 senatorów. Za przyjęciem uchwały głosowały 93 osoby, głosów przeciwnych nie było, dwie osoby wstrzymały się od głosu. (**Głosowanie nr 1**).

Stwierdzam, że Senat podjął uchwałę w sprawie powołania składu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Informuję, że za chwilę zostanie ogłoszona 45-minutowa przerwa w obradach, w czasie której odbędzie się pierwsze posiedzenie nowo powołanej Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, a 15 minut przed zakończeniem tej przerwy – spotkanie Konwentu Seniorów. Informuję, że Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich na swym pierwszym posiedzeniu wybierze kandydata na przewodniczącego komisji i wniosek w tej sprawie przedstawi Konwentowi Seniorów. Przypominam również, że zgodnie z art. 14 ust. 4 Regulaminu Senatu, Konwent

(wicemarszałek R. Czarny)

Seniorów opiniuje wnioski w sprawie powołania i odwołania przewodniczących komisji.

Informuję, że po przerwie zostanie przeprowadzone głosowanie nad wyborem przedstawionego przez komisję kandydata na stanowisko przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Przed przerwą proszę pana senatora sekretarza o odczytanie komunikatu.

Senator Sekretarz Krzysztof Borkowski:

Zebranie Klubu Demokratycznego odbędzie się natychmiast po ogłoszeniu pierwszej przerwy w pokoju nr 208, w gabinecie pani wicemarszałek Zofii Kuratowskiej.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Zgodnie z art. 52 ust. 1, zwołuję pierwsze posiedzenie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich bezpośrednio po ogłoszeniu przerwy w sali nr 217.

Zgodnie z art. 16 ust. 5, zwołuję posiedzenie Konwentu Seniorów w sali obok gabinetu marszałka Senatu.

Ogłaszam przerwę do godziny 12 minut 05. Dziękuję.

(Przerwa w obradach od godziny 11 minut 17 do godziny 12 minut 05)

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Panie i Panowie Senatorowie!

Wznawiam obrady. W związku z pojawiającymi się w środkach przekazu informacjami dotyczącymi terminu wypłaty diet i ryczałtów senatorskich oraz wzrostu wysokości tychże, w imieniu Prezydium Senatu pragnę poinformować państwa, iż marszałek Senatu nie dokonał żadnej, podkreślam, żadnej zmiany. Diety i ryczałty senatorskie wypłacane są od dnia złożenia ślubowania, czyli od 15 października. Ich wysokość jest ustalona w dotychczasowym regulaminie i taka sama jak w Sejmie.

Przystępujemy do punktu drugiego porządku dziennego: wybór przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Informuję, że wniosek Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich w sprawie powołania jej przewodniczącego zawarty jest w druku nr 7. Przypominam, że na stanowisko przewodniczącego Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich proponuje senatora Grzegorza Kurczuka.

Pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 14 ust. 4 Regulaminu Senatu, wniosek w sprawie powołania przewodniczącego komisji opiniuje Konwent Seniorów. Konwent odniósł się pozytywnie do kandydatury senatora Kurczuka. Przypominam również, że zgodnie z art. 46 ust. 6 Regulaminu Senatu, głosowanie w sprawach personalnych jest tajne i odbywa się przy użyciu opieczętowanych kart do głosowania.

Panie i Panowie Senatorowie! Przystępujemy do tajnego głosowania nad wyborem przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich. Do przeprowadzenia głosowania powołuję trzech senatorów sekretarzy: Krzysztofa Borkowskiego, Witolda Grabosia i Janusza Okrzesika.

Za chwilę zostaną rozdane karty do głosowania zawierające imię i nazwisko kandydata na przewodniczącego oraz trzy możliwości głosowania: „za”, „przeciw”, „wstrzymuję się”. Na karcie można postawić tylko jeden znak „x”. Karty wypełnione nieprawidłowo zostaną uznane za głosy nieważne.

Proszę senatorów sekretarzy...

(Senator Zofia Kuratowska: Czy można prosić...)

Proszę bardzo, pani senator Zdzisława Janowska.

Senator Zdzisława Janowska:

Chciałabym prosić o scharakteryzowanie sylwetki kandydata, który ma zostać przewodniczącym komisji. Członkowie komisji wiedzą na ten temat wszystko. My natomiast nie wiemy wszystkiego, a za chwilę mamy głosować.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Rozumiem, dziękuję bardzo pani senator za uwagę w tej sprawie. Proszę pana senatora Ryszarda Jarzembowskiego o scharakteryzowanie sylwetki kandydata.

(Senator Zofia Kuratowska: Prosimy, żeby kandydat się pokazał.)

Senator Ryszard Jarzembowski:

Senator Grzegorz Kurczuk ma 44 lata, jest prawnikiem, absolwentem Uniwersytetu im. Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Obecnie jest także radcą prawnym, członkiem Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie. Pracował jako sędzia oraz w Urzędzie Wojewódzkim w Lublinie jako dyrektor wydziału. Kierował też biurem parlamentarnym w tym mieście. Był członkiem PZPR, działaczem młodzieżowym. Obecnie jest członkiem Socjaldemokracji Rzeczypospolitej Polskiej. Pracuje na własny rachunek. Jest żonaty, ma dwie córki. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Kandydat został nam przedstawiony. Proszę senatorów sekretarzy o rozdanie kart do głosowania, a państwa o ich wypełnienie.

(Rozdawanie kart do głosowania).

Czy wszyscy otrzymali karty? Są jeszcze rozdawane, tak? Nie widzę, żeby ktokolwiek nie otrzymał karty.

Proszę senatora sekretarza Janusza Okrzesika o odczytywanie kolejno nazwisk senatorów, zaś państwa o wrzucanie do urny wypełnionych kart do głosowania.

**Senator Sekretarz
Janusz Okrzesik:**

Senator Tomasz Adamczuk
Senator Jan Adamiak
Senator Jerzy Adamski
Senator Piotr Łukasz Juliusz Andrzejewski
Senator Jan Antonowicz
Senator Franciszek Bachleda-Księdzularz
Senator Gerhard Bartodziej
Pani Senator Maria Berny
Senator Mieczysław Biliński
Senator Krzysztof Borkowski
Senator Stanisław Ceberek
Senator August Chelkowski
Senator Jerzy Choraży
Senator Andrzej Chronowski
Pani Senator Grażyna Ciemniak
Senator Jerzy Cieślak
Senator Ryszard Czarny
Senator Lech Czerwiński
Senator Adam Daraż
Senator Jerzy Derkacz
Senator Bodo Engling
Senator Józef Frączek
Senator Sylwester Gajewski
Senator Aleksander Gawronik
Senator Ryszard Gibuła
Senator Witold Graboś
Senator Eugeniusz Grzeszczak
Pani Senator Alicja Grześkowiak
Senator Paweł Jankiewicz
Senator Romuald Jankowski
Pani Senator Zdzisława Janowska
Senator Zdzisław Jarmużek
Senator Ryszard Jarzembowski
Senator Stefan Jurczak
Senator Henryk Kanicki
Senator Roman Karaś
Senator Jan Karbowski
Pani Senator Dorota Kempka
Senator Edward Kienig
Senator Zdzisław Kieszkowski

Senator Zbigniew Komorowski
Senator Jerzy Kopaczewski
Senator Krzysztof Kozłowski
Senator Czesław Krakowski
Senator Wojciech Kruk
Senator Henryk Krupa
Senator Stanisław Kucharski
Senator Józef Kuczyński
Senator Zbigniew Kulak
Pani Senator Zofia Kuratowska
Senator Grzegorz Kurczuk
Pani Senator Wanda Kustrzeba
Senator Marian Kwiatkowski
Senator Leszek Lackorzyński
Senator Władysław Lipczak
Pani Senator Barbara Łękawa
Pani Senator Maria Łopatkowa
Senator Henryk Maciołek
Senator Jerzy Madej
Senator Henryk Makarewicz
Senator Wojciech Matecki
Senator Bogusław Maśior
Senator Ireneusz Michaś
Senator Marek Minda
Senator Jan Mulak
Senator Zenon Nowak
Senator Ryszard Ochwat
Senator Janusz Okrzesik
Pani Senator Anna Olejnicka
Senator Wincenty Olszewski
Senator Jan Orzechowski
Senator Stefan Pastuszka
Senator Eugeniusz Patyk
Senator Zbyszko Piwoński
Senator Mieczysław Protasowicki
Senator Zbigniew Religa
Senator Tadeusz Rewaj
Senator Tomasz Romańczuk
Senator Zbigniew Romaszewski
Senator Henryk Rot
Senator Tadeusz Rzemkowski
Senator Jan Sęk
Senator Stanisław Sikorski
Pani Senator Dorota Simonides
Pani Senator Elżbieta Solska
Senator Piotr Stępień
Pani Senator Jadwiga Stokarska
Senator Henryk Stokłosa
Senator Waclaw Strażewicz
Senator Adam Struzik
Senator Jan Stypuła
Senator Andrzej Szczepański
Senator Rajmund Szwonder
Senator Marcin Tyrna
Senator Mieczysław Włodyka
Senator Adam Woś
Senator Grzegorz Woźny
Senator Mieczysław Wyględowski
Senator Ireneusz Zarzycki
Senator Ryszard Żołyński

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Czy wszyscy państwo senatorowie oddali głosy? Dziękuję.

Proszę senatorów sekretarzy o obliczenie głosów i sporządzenie protokołu.

W związku z tym zarządzam piętnastominutową przerwę, przeznaczoną na obliczenie głosów przez senatorów sekretarzy.

(Przerwa w obradach od godziny 12 minut 30 do godziny 12 minut 48)

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Wysoka Izbo, wznawiam obrady.

Ogłaszam wyniki tajnego głosowania nad wyborem przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

„Protokół głosowania tajnego w dniu 22 października w sprawie wyboru senatora Grzegorza Kurczuka na stanowisko przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

W głosowaniu tajnym w sprawie wyboru senatora Grzegorza Kurczuka na stanowisko przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich oddano 93 głosy, głosów nieważnych nie było. Powołani przez marszałka Senatu do przeprowadzenia głosowania senatorowie Krzysztof Borkowski, Witold Graboś, Janusz Okrzesik stwierdzają, że za kandydaturą głosowało 74 senatorów, przeciw głosowało 11 senatorów, wstrzymało się od głosu 8 senatorów”.

Wobec wyników głosowania stwierdzam, że Senat przyjął uchwałę w sprawie powołania przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Treść uchwały Senatu Rzeczypospolitej w sprawie wyboru przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich jest następująca:

„Art. 1. Senat Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 13 ust. 2 Regulaminu Senatu wybiera senatora Grzegorza Kurczuka na przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Art. 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia”. *(Oklaski)*.

Panie Senatorze, gratuluję i życzę owocnej pracy.

Panie i Panowie Senatorowie! **Przystępujemy do punktu trzeciego** porządku dziennego: zmiana Regulaminu Senatu.

Informuję, że wniosek Prezydium Senatu w tej sprawie zawarty jest w druku nr 8. Mam nadzieję, że byliście państwo uprzejmi zapoznać się z jego treścią.

Pozwolę sobie przypomnieć, że Prezydium Senatu proponuje skreślenie Komisji Konstytucyjnej z art. 15, który jest wykazem stałych komisji Senatu.

Otwieram debatę w tej sprawie. Przypominam, że senatorowie, którzy zamierzają wziąć udział w dyskusji, zapisują się do głosu u prowadzącego listę mówców sekretarza Senatu, a wnioski o charakterze legislacyjnym składają na piśmie.

Do głosu zapisała się pani senator Alicja Grześkowiak, w związku z tym proszę panią senator o zabranie głosu.

Senator Alicja Grześkowiak:

Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

W dziejach nowoczesnego parlamentaryzmu polskiego odnotować należy kilkakrotne istnienie komisji konstytucyjnej. Była ona powoływana w pięciu kadencjach Senatu. W Polsce Odrodzonej, 26 lipca 1926 r., Senat pierwszej kadencji obradujący w latach 1922-1927 powołał specjalną komisję konstytucyjną w związku z podjęciem przez Sejm prac nad zmianą i uzupełnieniem konstytucji. Chodziło o późniejszą nowelę sierpniową i projekt ustawy o upoważnieniu prezydenta do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy.

Komisja konstytucyjna Senatu składała się wówczas z 17 senatorów, przewodniczył jej senator Juliusz Zdanowski. Zakończyła ona swoją działalność po rozpatrzeniu przez Senat wspomnianych wcześniej projektów ustaw.

Senat trzeciej kadencji, działający od 1930 do 1935 r., w związku z trwającymi w Sejmie pracami konstytucyjnymi powołał 17 grudnia 1930 r. osobną senacką komisję konstytucyjną. Senator Stefan Perzyński tak uzasadniał potrzebę jej powołania: „Uważać musimy, że nasz Senat, w którym obecnie pracujemy, będzie miał bardzo poważną troskę i bardzo poważną pracę ze zmianą konstytucji. Pod tym hasłem wielu z nas do tej izby wchodziło”.

W regulaminie Senatu sprecyzowano, że do komisji konstytucyjnej należą ustawy dotyczące ustroju państwa, zmiany lub rewizji ustawy konstytucyjnej oraz organizacji naczelnych władz państwowych. Komisja składała się z 17 senatorów, przewodniczył jej senator Józef Targowski. Komisja w istotny sposób wpłynęła na ostateczną wersję konstytucji kwietniowej, a przestała istnieć z upływem trzeciej kadencji Senatu.

W Senacie czwartej i piątej kadencji komisji konstytucyjnej nie powołano.

Zarówno Sejm, jak i Senat wyłonione w wyborach 4 czerwca 1989 r., obarczone były zobowiązaniem wyborczym przygotowania i uchwalenia nowej konstytucji. Idea podjęcia prac nad jej opracowaniem dojrzała w Senacie w uchwale z dnia 7 grudnia 1989 r., powołującej Komisję Konstytucyjną Senatu. Od 30 grudnia 1989 r. aż do końca pierwszej kadencji Senatu miałam zaszczyt być jej przewodniczącą.

(senator A. Grześkowiak)

Komisji Konstytucyjnej Senatu powierzono opracowanie projektu konstytucji, a ponadto także sprawy związane z nowelizacją obowiązującej konstytucji, tej z 1952 r., stalinowskiej, i inne sprawy dotyczące tak zwanej materii konstytucyjnej.

Zadanie przygotowania nowej konstytucji Komisja Konstytucyjna pierwszej kadencji Senatu wykonała, uchwalając z końcem kwietnia 1991 r. pierwszą wersję projektu konstytucji, zaś 22 października tegoż roku, po przeprowadzeniu debaty w Senacie, ostateczną wersję projektu konstytucji. Senat pierwszej kadencji postanowił przekazać ten projekt Senatowi drugiej kadencji.

W Senacie Rzeczypospolitej Polskiej drugiej kadencji Komisji Konstytucyjnej przewodniczył senator Leszek Piotrowski. Zajmowała się ona sprawami dotyczącymi zmian konstytucji oraz kwestiami z dziedziny materii konstytucyjnej. A było ich wiele.

W pierwszym rządzie Komisja Konstytucyjna przedłożyła sprawozdania oraz proponowała poprawki do ustawy o tworzeniu i uchwalaniu Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, następnie do projektu tak zwanej małej konstytucji, obecnie obowiązującej, i wreszcie do ordynacji wyborczej do Sejmu.

Sejm, kierowany głównie intencjami politycznymi, poprawki te na ogół odrzucał. Dzisiaj, gdy akty te obowiązują, widać wyraźnie, jak wiele błędów, które w nich występują, można było wyeliminować, gdyby przyjęto poprawki zgłoszone przez Senat.

Część senatorów poparła projekt Komisji Konstytucyjnej Senatu pierwszej kadencji, tak że wpłynął on do Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego i był już tam przedstawiany.

Chciałabym to wszystko uczynić wiadomym Wysokiej Izbie, gdy dzisiaj będzie ona podejmować decyzję o zniesieniu komisji konstytucyjnej. Przywołuję więc i tradycję, i dokonania komisji konstytucyjnych Senatu. Nie działały one we wszystkich kadencjach, nie jest więc czymś nadzwyczajnym dzisiejszy wniosek. Ale zawsze istnienie komisji konstytucyjnej Senatu wiązało się z zadaniem uchwalenia nowej konstytucji. Pozostawiam zatem otwarte pytanie, skierowane do pań i panów senatorów: czy właściwa jest likwidacja komisji konstytucyjnej Senatu, gdy główne zadanie, z którym wielu spośród nas wchodziło do Senatu, uchwalenie nowej konstytucji, nie jest wykonane; gdy ustawa o tworzeniu konstytucji umniejsza rolę Senatu w opracowaniu projektu nowej konstytucji i w jego uchwaleniu; gdy trzeba uchwalić wiele ustaw w materii konstytucyjnej. Odpowiedź będzie zawarta w wynikach głosowania, a jej znaczenie z pewnością oceni historia.

Dzisiaj sytuacja jest nieco inna, ponieważ zgodnie z ustawą o tworzeniu, powoływaniu i uchwalaniu konstytucji, dzieło uchwalenia nowej konstytucji, a właściwie przygotowania projektu nowej konstytucji, spoczywa na Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo pani senator.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Rota.

Senator Henryk Rot:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Przywoływanie pewnych zdarzeń, precedensów czy faktów historycznych, gdy chodzi o instytucję prawnoustrojową, która funkcjonowała przez dłuższy czas, ale, jak wynika z głosu mojej przedmówczyni, z przerwami... Zdarzało się przecież tak, że była instytucja o podobnym charakterze do tej, która figuruje pod tą nazwą w nie zmienionym jeszcze Regulaminie Senatu, czy pod innymi nazwami...

Powiedziałbym może tak: argumenty przywoływane z dziejów bardziej czy mniej odległych, które przemawiałyby za utrzymaniem komisji, są zbyt słabe. Nie znajduję tam poważnych argumentów. Tak więc, jeśli chodzi o historyczną argumentację, nie ma tu stałej tradycji, ciągłej w dłuższym przedziale czasu. To pierwsza sprawa, takie jakby przedpole do rozważań czy uwag merytorycznych.

Wydaje mi się, że racje wyłożone w dostarczonym nam druku nr 8 są słuszne – zarówno pod względem merytorycznym, jak i pragmatycznym czy organizacyjnym. Poza tym są one zwarte, ale dobrze sformułowane, czytelne, mocne.

Na tym właściwie mógłbym zakończyć swoje wystąpienie. Ale jeśli już jestem przy głosie i państwo nie wykazują zniecierpliwienia, to jeszcze powiem, że wszystkie sprawy legislacyjne, bez względu na ich doniosłość ustrojową, historyczną czy perspektywiczną – bo przecież wszelkie akty normatywne, a zwłaszcza te o randze konstytucyjnej, randze ustawy zasadniczej, dotyczą przyszłości – kształtują w odległej perspektywie sprawy ustrojowe, prawa i obowiązki obywateli itd. To wynika także z dotychczasowego regulaminu. Nikt chyba zresztą nie zgłosił wątpliwości co do sensu istnienia Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych. Tak więc bez względu na to, jakiej rangi będą projekty aktów prawnych, trafiają one do tej komisji. Oczywiście mam na myśli to, co wiąże się z wieloma projektami konstytucji, nie z jakimś jednym. Przypominam, że jest chyba sześć czy siedem takich projektów, w tym jeden zgłoszony przez poprzedni Senat. W Sejmie na-

(senator H. Rot)

tomiast jest siedem propozycji, jeśli dobrze pamiętam. Wszystkie są mi znane.

Zapewne i senackiej komisji prac ustawodawczych przyjdzie jeszcze wrócić do niektórych spraw, ale jeśli poprzedni parlament zdecydował się na powołanie Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego składającej się w odpowiednich proporcjach z posłów i senatorów – a niebawem przyjdzie nam wybierać członków tej komisji w takiej liczbie, jaka izbie wyższej, Senatowi, przysługuje – to właściwie wszystkie sprawy, bez względu na to, który z tych sześciu czy siedmiu projektów będzie preferowany, trzeba wziąć na warsztat i zająć się nimi od strony merytorycznej. Nie powinniśmy jednak tutaj nadużywać określenia „preferować” ani przywiązywać zbyt dużej wagi do jego znaczenia. Nie powinno mieć znaczenia, kto pierwszy zgłosił projekt, czy to, która izba go przedstawiła.

Wobec tego prace zasadnicze będą się odbywać na forum Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego. Będziemy w nich brać udział – nie tylko tych kilku senatorów, których wydelegujemy, ale wszyscy w jakiś sposób, w jakiejś formie będziemy te sprawy mieli na uwadze. Ślad naszych opinii, argumentów zaznaczy się w końcowych pracach Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego. Przedstawimy to albo w gotowej szacie prawnej, albo w postaci jakiejś idei zasługującej na uwzględnienie w tej komisji.

Konkluzja moja jest taka: opowiadał się za tym, żeby dobrze przebiegała praca w tej komisji, którą tu mamy, a co do której nie zgłaszam żadnych uwag, to jest Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych. Do niej będą także w pewnym zakresie należały sprawy konstytucyjne.

Jestem też za tym, żeby jednak zobowiązać naszych delegatów – senatorów, których skierujemy do pracy w komisji konstytucyjnej – aby tam prowadzone były zasadnicze prace legislacyjne i konstytucyjne.

Nie widzę wobec tego potrzeby – w negatywnych słowach się tu wyrażę – kontynuowania działalności specjalnej komisji konstytucyjnej jednej izby, mianowicie izby senackiej. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

W związku z tym, że na liście zapisanych do głosu figurują nazwiska dwóch pań senator, a wiadomo mi, iż pani senator Kuratowska chce zabrać głos w przedmiotowej sprawie, proszę pozwolić, abym poprosił panią senator Wandę Kustrzebę o zabranie głosu nie w kolejności zapisu, ale po pani senator Kuratowskiej.

Pani Senator, jeśli można...

Senator Zofia Kuratowska:

Dziękuję bardzo, ale to dyskryminacja pani senator...

(Wicemarszałek Ryszard Czarny: Ale pani senator wyraziła zgodę.)

(Senator Wanda Kustrzeba: Nie widzę kwestii.)
Panie Marszałku! Wysoki Senacie!

Jeśli chodzi o komisję konstytucyjną, mam mieszane uczucia. Względy formalne i, powiedziałabym, pragmatyczne przemawiają za wnioskiem, który dzisiaj Wysokiemu Senatowi został przedstawiony, czyli za zniesieniem, zlikwidowaniem w tej chwili Komisji Konstytucyjnej Senatu. Powód jest taki, że powstała Komisja Konstytucyjna Zgromadzenia Narodowego i, co więcej, w Sejmie takiej komisji już w tej chwili nie ma.

Opowiadał się za tym wnioskiem, ale chciałabym zwrócić jeszcze uwagę Wysokiego Senatu na kilka spraw poruszonych przez panią senator Grześkowiak, które dotyczą nie dalekiej przeszłości, ale poprzednich dwóch kadencji Senatu.

Otóż Komisja Konstytucyjna Senatu zajmowała się nie tylko projektem konstytucji, debatami na temat uchwalenia nowej konstytucji, ale rozpatrywała także bardzo wiele ustaw czy poprawek nowelizujących poprzednią konstytucję. Jednym słowem, należało do niej bardzo wiele spraw dotyczących materii konstytucyjnej. Jest to bardzo ważne, my o tym musimy pamiętać. Oczywiście, słusznie mówił pan senator Rot, że tymi sprawami winna się zajmować Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych Senatu.

Nie składając w tej sprawie formalnego wniosku, bo nie ma takiej potrzeby, chciałabym jednak zwrócić paniom i panom senatorom uwagę na to, że jeżeli zaistnieje potrzeba rozważenia ustawy z materii konstytucyjnej, wypływającej z inicjatywy Senatu czy Sejmu – a wiemy, że złożono wiele takich spraw i nie rozpatrzono ich jeszcze, przynajmniej w Sejmie, do końca – to winniśmy przygotować się do powołania *ad hoc* komisji nadzwyczajnej dla rozpatrzenia konkretnego projektu. Sprawy te bowiem jak gdyby wykraczają poza kompetencje i płaszczyznę, na której pracuje Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych, aczkolwiek jest to może najważniejsza komisja Senatu.

Chciałabym to po prostu poddać pod rozwagę państwa senatorów. Nie zgłaszam w tej sprawie żadnego formalnego wniosku, gdyż nie ma potrzeby powoływania w tej chwili jakiejś komisji nadzwyczajnej, a Senat jest uprawniony do powołania takiej komisji w każdym przypadku, gdy uważa to za uzasadnione. Chciałabym jednak, żebyśmy o tym pamiętali i żebyśmy o tej możliwości zawsze myśleli, bo istotnie są to sprawy ważne, nieraz specjalne, które nie powinny zginąć w zalewie różnych działań ustawodawczych, jakie ma w swoich kompetencjach i jakimi będzie

(senator Z. Kuratowska)

się zajmowała Komisja Inicjatyw i Prac Ustawodawczych. Dziękuję bardzo.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję pani senator Kuratowskiej.
Bardzo proszę o zabranie głosu panią senator Wandę Kustrzebę.

Senator Wanda Kustrzeba:

Wanda Kustrzeba, senator ziemi gdańskiej. W imieniu senatorów z Klubu Sojuszu Lewicy Demokratycznej i jako koordynator Komisji Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji Narodowej w tym klubie, wnoszę o dokonanie podziału Komisji Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji Narodowej na dwie odrębne, stałe komisje Senatu Rzeczypospolitej Polskiej. Proszę o powołanie Komisji Kultury, Sportu i Środków Przekazu oraz Komisji Nauki i Edukacji Narodowej.

Komisja Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji Narodowej obejmuje ogromny obszar zróżnicowanych problemów, często odrębnych i dalekich od siebie. Już w poprzednich kadencjach Senatu członkowie tej komisji odczuwali potrzebę podziału i nosili się z takim zamiarem.

Szanowny Senacie!

Zapewne wszyscy uznajemy wagę problemów związanych z oświatą, wychowaniem i rozwojem nauki w Polsce. Nie tak dawny konflikt między pracownikami oświaty a Ministerstwem Edukacji Narodowej unaocznili całemu społeczeństwu zaniedbania w tej dziedzinie. Czekają nas ogromne prace związane z polityką oświatową, promocją nauki i postępu technicznego, zmianą ustawy o szkolnictwie wyższym itp.

Łączenie tej problematyki z drugą, nie mniej ważną dziedziną życia społecznego, jaką jest polityka kulturalna i informacyjna państwa, może być przyczyną nie dość wnikliwej analizy tych zagadnień. Musimy pamiętać, że nie jest jeszcze uregulowana sprawa praw autorskich, piractwa radiowego i telewizyjnego, finansowania przedsiębiorstw kulturalnych itd. Niebagatelna jest też dla kondycji społeczeństwa polskiego sprawa sportu, turystyki i wypoczynku, a te zagadnienia wchodziłyby właśnie w zakres działania pierwszej z proponowanych przez mnie i mój klub komisji.

Wnosimy zatem o dokonanie podziału i powołanie w miejsce dotychczasowej Komisji Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji Narodowej dwóch odrębnych komisji: Komisji Kultury, Sportu i Środków Przekazu oraz Komisji Nauki i Edukacji Narodowej. Dziękuję. *(Oklaski)*.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo, Pani Senator. Jako iż wypowiedź pani senator dotyczy materii o charakterze legislacyjnym, wymóg regulaminu jest w tej kwestii jasny. Pozwolę sobie przypomnieć pani senator o konieczności złożenia tego wniosku na piśmie wraz z proponowanymi nazwami obu komisji. Dziękuję bardzo.

Bardzo proszę, pan senator Jan Mulak.

Senator Jan Mulak:

Panie Marszałku! Szanowna Izbo!

Zacznę od propozycji zmiany nazwy tej komisji, która zajmowałaby się kulturą fizyczną, wychowaniem fizycznym. Uważam, że ograniczanie się tylko do kibicowania, do tego, kto strzelił, kto przegrał, a brak troski o sprawność fizyczną całego naszego społeczeństwa, poczynając od młodzieży, byłoby olbrzymim błędem. Dziedzina ta w ostatnim czasie była zupełnie na marginesie zainteresowania społeczeństwa. Tymczasem obecny stan fizyczny młodzieży wymaga troski. Celowe jest, żeby mniejszy, bardziej wyspecjalizowany zespół zajął się tą trudną sprawą, zwłaszcza że nie jest to kwestia jednego ministerstwa. Kultura fizyczna, zdrowie i sprawność społeczna to zadanie dla wielu ministerstw, konieczność koordynacji i zwrócenia uwagi na problem. Dlatego popieram wniosek o rozdzielenie proponowanej komisji. *(Oklaski)*.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Przypominam, że oczekuję zgłoszenia również przez pana na piśmie tego wniosku wraz z proponowaną nazwą komisji.

(Senator Jan Mulak: Ja tylko popieram wniosek, który będzie złożony.)

Ale nazwa komisji brzmi nieco inaczej, o czym był pan uprzejmy powiedzieć. Dlatego wymaga to formy pisemnej. Dziękuję bardzo.

Czy ktoś jeszcze chciałby zabrać głos w tej sprawie? Nie widzę. Z uwagi na wyczerpanie się listy mówców, zamykam dyskusję w tej sprawie.

Proszę Komisję Regulaminową i Spraw Senatorskich o ustosunkowanie się do przedstawionych wniosków oraz do głosów przedstawionych w debacie. Informuję, że głosowanie nad przedstawionym projektem uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu zostanie przeprowadzone po przerwie w obradach i po posiedzeniu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Przystępujemy do czwartego punktu porządku dziennego: uchwała Senatu w sprawie trybu zgłaszania kandydatów i wyboru senatorów do składu Krajowej Rady Sądownictwa.

(wicemarszałek R. Czarny)

Przypominam, że projekt uchwały zawarty jest w druku nr 11, a uzasadnienie wzmiankowanej sprawy jest następujące: „Stosownie do art. 1 ust. 3 ustawy z dnia 10 maja 1991 r. «Ordynacja wyborcza do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej», (DzU nr 72 poz. 319) w związku z zarządzeniem prezydenta z dnia 29 maja 1993r. w sprawie rozwiązania Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (MP nr 27 poz. 285) w dniu 31 maja 1993 r. zakończyła się kadencja Senatu wybranego w wyborach przeprowadzonych w dniu 27 października 1991 r.

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 20 grudnia 1989 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa wygasły mandaty członków Krajowej Rady Sądownictwa będących senatorami; sprawują oni funkcję członków Rady do dnia wyboru nowych członków, co wynika z art. 7 ust. 3.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 6 ust. 1, dwóch członków Krajowej Rady Sądownictwa spośród senatorów wybiera Senat Rzeczypospolitej Polskiej.

W związku z tym, że ustawa o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz Regulamin Senatu nie określają trybu, w jakim Senat dokonuje wyboru członków do składu Rady, Prezydium Senatu proponuje Wysokiej Izbie przyjęcie procedury określonej w przedstawionym projekcie uchwały”. Tyle, jeśli chodzi o treść uzasadnienia.

Panie i Panowie Senatorowie! Otwieram debatę w tej sprawie. Na razie na liście mówców zgłoszonych do debaty nie ma żadnych nazwisk. Kto z państwa chciałby zabrać głos? Nie widzę. Przypominam, iż senatorowie, którzy zamierzają wziąć udział w dyskusji, a ich wnioski miałyby charakter legislacyjny, winni złożyć je na piśmie.

W związku z tym, że nie widzę żadnych zgłoszeń, proszę Komisję Regulaminową i Spraw Senatorskich o przyjęcie tej propozycji.

Informuję, że głosowanie nad przedstawionym projektem uchwały w sprawie trybu zgłaszania kandydatów i wyboru senatorów do składu Krajowej Rady Sądownictwa zostanie przeprowadzone po przerwie w obradach i po posiedzeniu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich.

Przystępujemy do punktu piątego porządku dziennego: uchwała Senatu w sprawie zasad i trybu zgłaszania kandydatów i wyboru członka Komisji Selekcyjnej.

Przypominam, że projekt uchwały w tej sprawie zawarty jest w druku nr 12, a uzasadnienie projektu brzmi następująco: „Przepisy art. 15 ustawy z dnia 30 kwietnia 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (DzU nr 44 poz. 202) przewidują powstanie Komisji Selekcyjnej powołanej do przeprowadzenia konkursu na członków rad nadzorczych funduszy. Jednego z członków Komisji Selekcyjnej na podstawie art. 15 ust. 3 pkt 2 ustawy wybiera Senat Rzeczypospolitej Polskiej.

Regulamin Senatu Rzeczypospolitej Polskiej nie określa zasad i trybu zgłaszania kandydatów oraz wyboru członka Komisji Selekcyjnej. W związku z powyższym, Prezydium Senatu proponuje Wysokiej Izbie podjęcie niniejszej uchwały”.

Otwieram debatę. Kto z pań i panów senatorów zechce zabrać głos w przedmiotowej sprawie? Przesyłamy w takim razie wniosek do Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, która w przerwie się do niego ustosunkuje, a głosowanie w tej sprawie zostanie przeprowadzone po przerwie.

Przystępujemy do punktu szóstego porządku dziennego: wybór senatorów do składu Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego. Przypominam, że projekt uchwały w tej sprawie zawarty jest w druku nr 10. Został on uzgodniony przez kluby senatorskie.

Czy panie i panowie senatorowie chcieliby zabrać głos w sprawie projektu uchwały przedstawionego w druku nr 10? Proszę bardzo.

Stwierdzam, iż wobec braku wypowiedzi w sprawie wyboru senatorów do Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego, przystępujemy do głosowania nad przedstawionym projektem uchwały. Zgodnie z art. 46 ust. 7 Regulaminu Senatu, wybór senatorów do Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego zostanie przeprowadzony w głosowaniu jawnym.

Panie i Panowie Senatorowie, przystępujemy do głosowania. Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z pań i panów senatorów jest za powołaniem wymienionych senatorów do Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto się wstrzymał od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki. Dziękuję.

Ogłaszam wyniki głosowania. Na obecnych 91 senatorów, „za” wypowiedzieli się wszyscy. Dziękuję bardzo. (**Głosowanie nr 2**).

Stwierdzam, że Senat przyjął uchwałę w sprawie wyboru senatorów do Komisji Konstytucyjnej Zgromadzenia Narodowego. Wszystkim państwu senatorom serdecznie gratuluję i życzę owocnej pracy w tej komisji.

Obecnie zarządzam przerwę w obradach do godziny 15.00, ale zanim się rozejdziemy, proszę senatora sekretarza o odczytanie komunikatów.

Senator Sekretarz Krzysztof Borkowski:

W przerwie odbędzie się posiedzenie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich w sali nr 217.

Zebranie Koła Senatorów Polskiego Stronnictwa Ludowego odbędzie się w przerwie w sali nr 10.

(senator sekretarz K. Borkowski)

Zebranie senatorów Sojuszu Lewicy Demokratycznej zostało zaplanowane na najbliższą środę, czyli 27 października, na godzinę 15.30 w sali nr 102.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę Komisję Regulaminową i Spraw Senatorskich o ustosunkowanie się do przedstawionych projektów uchwał w sprawie zmiany Regulaminu Senatu, w sprawie trybu zgłaszania kandydatów i wyboru senatorów do składu Krajowej Rady Sądownictwa oraz w sprawie wyboru, zasad i trybu zgłaszania kandydatów i wyboru członka Komisji Selekcyjnej.

Ogłaszam przerwę w obradach do godziny 15.00. Dziękuję.

(Przerwa w obradach od godziny 13 minut 25 do godziny 15 minut 00)

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Proszę jeszcze o chwilę cierpliwości, względy techniczne i jurydyczna doskonałość, czy może raczej jej potrzeba, powodują to opóźnienie.

Proszę o zajęcie miejsc.

Panie i Panowie Senatorowie!

Wznawiam obrady. **Powracamy do rozpatrzenia punktu trzeciego** dzisiejszego porządku obrad: zmiana Regulaminu Senatu.

Proszę o zabranie głosu przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, pana senatora Grzegorza Kurczuka. Bardzo proszę.

Senator Grzegorz Kurczuk:

Panie Marszałku! Panie i Panowie!

Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich, zgodnie z art. 14 Regulaminu Senatu, na swoim posiedzeniu w dniu dzisiejszym opowiedziała się za wprowadzeniem zmian w regulaminie, w treści dotyczącej art. 15, który ustanawia stałe komisje senackie.

Po pierwsze, Komisja Regulaminowa i Spraw Senatorskich podzieliła zawarty we wniosku Prezydium Senatu pogląd w sprawie rozwiązania Komisji Konstytucyjnej, której istnienie jest przewidziane w art. 15 pkt 4 regulaminu. Uzasadnienie tego wniosku słyszeliście państwo dzisiaj. Otrzymałicie je również w druku senackim.

Po drugie, Komisja Regulaminowa po dłuższej dyskusji wypowiedziała się również za podzieleniem dotychczasowej Komisji Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji Narodowej – ustanawiał ją, przypomnę, art. 15 pkt 3 regulaminu – na dwie odrębne komisje. Chcę państwa poinformować, iż zgłoszone na posiedzeniu plenarnym

dwa wnioski: pani senator Wandy Kustrzeby i senatora Jana Mulaka za zgodą obu wnioskodawców zostały połączone. Przypomnę, że dotyczyły one nazwy proponowanej komisji.

Z uwagi na to, że projekt uchwały Senatu w sprawie regulaminu macie państwo przed sobą, pozwolę sobie jedynie w imieniu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich zaproponować, by Wysoki Senat raczył uchwalić załączony projekt uchwały. To wszystko, Panie Marszałku.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Czy panie i panowie macie wątpliwości czy pytania do senatora sprawozdawcy? Nie widzę. Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Proszę bardzo, pan senator Kozłowski.

Senator Krzysztof Kozłowski:

Mam pytanie do komisji. Sprawa podziału komisji na dwie mniejsze była już w poprzedniej kadencji rozpatrywana i wówczas wydawało się, że większa komisja ma większą siłę przebicia. W mniejszych komisjach przy słabej frekwencji na posiedzeniach brakuje ludzi i bardzo trudno jest prowadzić dyskusje na poszczególne tematy. Większa komisja byłaby bardziej skuteczna.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Panie Senatorze, czy to jest pytanie, czy usiłuje pan wznowić debatę? Proszę sformułować pytanie. Dyskusji w tej części nie przewidujemy, przepraszam bardzo.

Senator Krzysztof Kozłowski:

Czy komisja zdawała sobie sprawę z osłabienia skuteczności komisji podzielonych na małe grupy?

Senator Grzegorz Kurczuk:

Panie Senatorze, ta dyskusja, która miała miejsce nieco wcześniej na posiedzeniu plenarnym Senatu, została przeniesiona również na posiedzenie Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich. Pojawiały się różne argumenty. Większość członków komisji podzieliła jednak, zawarte we wniosku pani senator Kustrzeby, opinie o celowości podziału tej olbrzymiej komisji na dwie odrębne. Przeważały argumenty mówiące o rozległości tematycznej zagadnień, które dotychczas były rozważane w komisji, niecelowości dalszego utrzymywania tego stanu w świetle zadań czekających Senat i komisje. Różne argumenty były rozważane, ale większość członków komisji podzieliła jednak opinię przemawiającą za podziałem tej komisji na dwie części.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Czy ktoś z państwa senatorów chciałby zgłosić jeszcze jakieś wątpliwości czy pytania? Nie widzę. Dziękuję bardzo panu senatorowi sprawozdawcy.

Panie i Panowie Senatorowie!

W związku z przedstawionym projektem uchwały w sprawie zmiany Regulaminu Senatu proponuję przeprowadzenie oddzielnych głosowań nad punktami przedstawionej uchwały. W pierwszej kolejności proponuję przeprowadzenie głosowania nad pktm 2 art. 1, dotyczącym likwidacji Komisji Konstytucyjnej, a następnie łącznie nad pktm 1 i 3 art. 1, dotyczącym podziału Komisji Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji Narodowej. Proszę o przejrzenie druku.

Czy w sprawie porządku głosowania proponowanego przeze mnie panie i panowie senatorowie chcieliby zgłosić jakieś uwagi? Nie widzę.

Jeśli wszystko jest jasne, przystępujemy do głosowania. Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem zmiany zawartej w pktcie 2 art. 1, dotyczącym skreślenia Komisji Konstytucyjnej, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z państwa senatorów wstrzymuje się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki. Dziękuję bardzo.

Przedstawiam wynik głosowania. Na 92 senatorów biorących udział w głosowaniu 74 głosowało za, 9 osób było przeciw. Wstrzymało się od głosowania 9 senatorów. (**Głosowanie nr 3**).

Stwierdzam, że pkt 2 art. 1 został przyjęty.

Przystępujemy do łącznego głosowania nad pktami 1 i 3, które dotyczą podziału Komisji Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji Narodowej. Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z państwa senatorów jest za przyjęciem proponowanej zmiany, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto z państwa senatorów wstrzymuje się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki. Dziękuję.

Ogłaszam wynik głosowania. Na 91 senatorów biorących udział w głosowaniu 75 osób głosowało za, 6 przeciw. Wstrzymało się od głosowania 10 senatorów. (**Głosowanie nr 4**).

Stwierdzam, że Senat przyjął zmianę w pktach 1 i 3 art. 1.

Przystępujemy do głosowania nad całością przedstawionego projektu uchwały. Proszę o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały w całości, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto z państwa wstrzymuje się od głosowania, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki. Dziękuję.

Przedstawiam wynik głosowania. Na 92 senatorów biorących udział w głosowaniu 77 głosowało za, 5 osób przeciw, 10 wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 5**).

Stwierdzam, że Senat przyjął uchwałę w sprawie zmiany Regulaminu Senatu.

Panie i Panowie Senatorowie!

Powracamy do punktu czwartego porządku dziennego: uchwała Senatu w sprawie trybu zgłaszania kandydatów i wyboru senatorów do składu Krajowej Rady Sądownictwa.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę, przewodniczącego Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich pana senatora Grzegorza Kurczuka.

Senator Grzegorz Kurczuk:

Panie Marszałku! Panie i Panowie Senatorowie!

Chciałbym krótko przedstawić sprawozdanie z pracy Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, która zebrała się w dniu dzisiejszym w czasie ostatniej przerwy i rozpatrzyła projekt uchwały w sprawie trybu zgłaszania kandydatów i wyboru senatorów do składu Krajowej Rady Sądownictwa.

Chcę poinformować panie i panów senatorów, iż komisja regulaminowa po dyskusji nie wniosła żadnych uwag i zastrzeżeń do propozycji uchwały Senatu. W związku z tym uprzejmie proszę w imieniu komisji, by Wysoki Senat raczył uchwalić projekt uchwały zawarty w druku nr 11. To wszystko.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Czy ktoś z państwa senatorów ma pytanie w tej sprawie? Nie widzę. Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Przystępujemy do głosowania nad przedstawionym projektem uchwały w sprawie trybu zgłaszania kandydatów i wyboru senatorów do składu Krajowej Rady Sądownictwa w oparciu o treść zawartą w druku nr 11A.

Przystępujemy do głosowania. Proszę państwa senatorów o naciśnięcie przycisku obecności.

Kto z pań i panów senatorów jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto z państwa senatorów jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto z państwa wstrzymał się od głosu, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki. Dziękuję bardzo.

(wicemarszałek R. Czarny)

Ogłaszam wyniki głosowania. Na 92 senatorów biorących udział w głosowaniu, 92 głosowało za przyjęciem uchwały. (**Głosowanie nr 6**).

W związku z tym stwierdzam, że Senat przyjął uchwałę w sprawie trybu zgłaszania kandydatów i wyboru senatorów do składu Krajowej Rady Sądownictwa.

Panie i Panowie Senatorowie!

Powracamy do punktu piątego porządku dziennego: uchwała Senatu w sprawie zasad i trybu zgłaszania kandydatów i wyboru członka Komisji Selekcyjnej.

Proszę o zabranie głosu sprawozdawcę Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich pana senatora Grzegorza Kurczuka i przedstawienie sprawozdania komisji. Sprawozdanie komisji zawarte jest w druku nr 12A. Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Grzegorz Kurczuk:

Panie Marszałku! Panie i Panowie!

Na wspomnianym już przeze mnie dzisiaj posiedzeniu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich rozpatrywaliśmy również kwestię dotyczącą projektu uchwały w sprawie zasad i trybu zgłaszania kandydatów, i wyboru członka Komisji Selekcyjnej.

Chcę państwa poinformować, iż komisja od strony formalnoprawnej nie wniosła uwag i zastrzeżeń do propozycji uchwały Senatu.

Bardzo wiele dyskusji na posiedzeniu komisji wzbudziły natomiast sprawy dotyczące kryteriów, jakie powinien spełniać – w myśl proponowanej uchwały – kandydat na członka Komisji Selekcyjnej. Sprawy prywatyzacji, i wszystko co się z tym wiąże, wywołują wiele emocji, są w centrum uwagi opinii publicznej. Zwłaszcza kryteria moralne, jakie powinien spełniać kandydat, którego będziemy proponować na członka Komisji Selekcyjnej, wzbudziły wiele dyskusji. Nie chcę dłużej referować tej sprawy, bowiem na pewno wrócimy do niej na posiedzeniach poszczególnych klubów. Niemniej jednak z uwagi na zaangażowanie i czas, który jej poświęciliśmy, muszę Wysokiej Izbie o tym powiedzieć.

Wracając do sprawy zasadniczej, chcę w imieniu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich prosić Wysoki Senat, by raczył uchwalić projekt uchwały w brzmieniu zaproponowanym w druku nr 12.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Czy są pytania w tej sprawie? Nie widzę.

W związku z tym, Wysoka Izbo, przystępujemy do głosowania nad przedstawionym projektem

uchwały w sprawie zasad i trybu zgłaszania kandydatów i wyboru członka Komisji Selekcyjnej. Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto jest za przyjęciem przedstawionego projektu uchwały, proszę o naciśnięcie przycisku i podniesienie ręki.

Kto jest przeciw temu projektowi?

Kto się wstrzymał od głosowania? Dziękuję bardzo.

Ogłaszam wynik. Na 91 senatorów biorących udział w głosowaniu, 84 senatorów było za przyjęciem projektu ustawy, 7 osób wstrzymało się od głosu. (**Głosowanie nr 7**).

W związku z powyższym stwierdzam, że Senat przyjął uchwałę w sprawie zasad i trybu zgłaszania kandydatów i wyboru członka Komisji Selekcyjnej.

Wysoki Senacie!

Zanim przystąpimy do punktu siódmego, a mianowicie powołania składu stałych komisji, musimy w związku z podjętą kilka minut temu uchwałą, dotyczącą podziału dotychczasowej Komisji Kultury, Środków Przekazu, Nauki i Edukacji Narodowej na dwie komisje, konieczne dopełnić obowiązku zapisania się senatorów do tych komisji, jeszcze na dzisiejszym posiedzeniu. Wymaga to określonych działań o charakterze technicznym, Wysoka Izba w trakcie swojego drugiego posiedzenia zachowa w ten sposób wszelkie wymogi regulaminowe. W związku z powyższym nie pozostaje mi nic innego, jak ogłosić 45-minutową przerwę, a państwa prosić o dokonanie na piśmie stosownych decyzji w sprawie udziału we wzmiankowanych komisjach.

Proszę również komisję regulaminową o przygotowanie wniosków dotyczących składów obydwu komisji i wtedy już w połączeniu z pozostałymi stałymi komisjami Wysokiej Izby, będziemy mogli przejść do siódmego punktu porządku dziennego.

Proszę senatora sekretarza o ogłoszenie komunikatu.

Senator Sekretarz Krzysztof Borkowski:

Posiedzenie komisji regulaminowej odbędzie się w sali nr 217.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo. Ogłaszam 45-minutową przerwę.

(Przerwa w obradach od godziny 15 minut 33 do godziny 16 minut 15)

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Szanowni Państwo! Za chwilę wszyscy państwo otrzymacie druk nr 9, proszę o jeszcze chwilę cierpliwości.

(wicemarszałek R. Czarny)

(Rozdawanie druków).

Wznawiam obrady. **Przystępujemy do punktu siódmego** porządku dziennego: powołanie składu stałych komisji senackich. Informuję, że projekt uchwały w tej sprawie zawarty jest w druku nr 9. Rozumiem, że panie i panowie senatorowie już go otrzymali.

W związku z tym o zabranie głosu i przedstawienie projektu uchwały w sprawie powołania składu komisji senackich proszę sprawozdawcę Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich pana senatora Grzegorza Kurczuka.

Senator Grzegorz Kurczuk:

Panie Marszałku! Panie i Panowie!

W imieniu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich, która obradowała kilkadziesiąt minut temu, chciałbym przedstawić państwu projekt uchwały Senatu z dnia dziesiątego w sprawie powołania składu komisji senackich.

Prosiłbym uprzejmie panie i panów senatorów, by spojrzeli na składy poszczególnych komisji. Jeszcze kilkadziesiąt minut temu, na posiedzeniu, dokonywaliśmy ostatnich poprawek: były rezygnacje z członkostwa w niektórych komisjach, w składzie innych dopisaliśmy nowe nazwiska, na prośbę niektórych senatorów przepisywaliśmy ich nazwiska do innych komisji. Prosiłbym bardzo w związku z tym o sprawdzenie swoich nazwisk na listach członków poszczególnych komisji i ewentualne zgłaszanie uwag.

W imieniu Komisji Regulaminowej i Spraw Senatorskich wnoszę do Wysokiej Izby o powołanie takich składów stałych komisji senackich, jak w druku nr 9.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Panie i Panowie! Proszę łaskawie o sprawdzenie prawidłowości wpisu nazwisk pań i panów senatorów do poszczególnych komisji.

Czy ktoś z pań i panów senatorów chciałby w tej sprawie zgłosić jakąś poprawkę? Bardzo proszę, Panie Senatorze.

Senator Jan Adamiak:

Senator Adamiak. Zgłaszałem się do Komisji Nauki i Edukacji Narodowej, a nie widzę na liście swojego nazwiska.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Rozumiem, że jest to oświadczenie pana senatora w tej sprawie, czy tak?

(Senator Jan Adamiak: Tak.)

Proponowałbym, Wysoki Senacie, żeby z powodów technicznych nie drukować listy ponownie w tej chwili, na gorąco. Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, proponuję zrobienie zapisu odręcznego na drukach, które państwo otrzymali. Tak więc do Komisji Nauki i Edukacji Narodowej dopisujemy nazwisko pana senatora... Gdyby pan senator był łaskaw powtórzyć swoje nazwisko...

(Senator Jan Adamiak: Jan Adamiak.)

Pan senator Jan Adamiak, Komisja Nauki i Edukacji Narodowej.

Prosiłbym również Wysoki Senat o dopisanie jeszcze jednego nazwiska do składu Komisji Nauki i Edukacji Narodowej: Ryszard Czarny.

Pan senator Stefan Pastuszka, proszę bardzo.

Senator Stefan Pastuszka:

Dziękuję. Ja zgłosiłem się do Komisji Kultury, Środków Przekazu, Wychowania Fizycznego i Sportu.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Rozumiem, że ze składu Komisji Nauki i Edukacji Narodowej wykreśliamy – jeśli wolno mi użyć takiego sformułowania – pańskie, Panie Senatorze, nazwisko i dopisujemy je do składu Komisji Kultury, Środków Przekazu, Wychowania Fizycznego i Sportu. Będą państwo łaskawi dopisać nazwisko pana senatora Stefana Pastuszki.

Bardzo proszę, Pani Senator.

Senator Maria Łopatkowa:

Proszę o skreślenie ze składu Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych nazwiska Maria Łopatkowa. Zostało błędnie wpisane.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Czy zechciałaby pani senator jeszcze raz podać nazwisko?

(Senator Maria Łopatkowa: Maria Łopatkowa.)

Tak, skreśliamy z komisji...

(Senator Maria Łopatkowa: ...Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych.)

Tak. I nigdzie nie dopisujemy?

(Senator Maria Łopatkowa: Nie.)

Rozumiem, dobrze. Proszę o dokonanie tej zmiany. Momencik, pan senator był w kolejności.

Senator Zenon Nowak:

Senator Nowak Zenon. Chciałbym, żeby wykreślić moje nazwisko ze składu Komisji Ochrony Środowiska, ponieważ jestem już w Komisji Rolnictwa oraz Komisji Praw Człowieka i Praworządności.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Pan senator Zenon Nowak. Dokonujemy skreślenia w składzie Komisji Ochrony Środowiska. Bardzo proszę, pan senator...

Senator Eugeniusz Grzeszczak:

Eugeniusz Grzeszczak. Panie Marszałku, proszę o skreślenie mego nazwiska ze składu Komisji Obrony Narodowej. Jestem w Komisji Rolnictwa i uważam, że praca w niej zajmie mi na tyle dużo czasu, że nie będę mógł pracować w innej komisji.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo. Rozumiem, że ze składu Komisji Obrony Narodowej wykreśliamy nazwisko pana senatora Eugeniusza Grzeszczaka. Proszę, Panie Senatorze.

Senator Zbigniew Komorowski:

Senator Komorowski. Bardzo proszę o skreślenie nazwiska Zbigniew Komorowski ze składu Komisji Spraw Zagranicznych.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Proszę uprzejmie. Szanowni Państwo, w składzie Komisji Spraw Zagranicznych dokonujemy skreślenia nazwiska pana senatora Zbigniewa Komorowskiego. Czy ktoś jeszcze? Bardzo proszę, pan senator Sęk.

Senator Jan Sęk:

Chciałbym wykreślić się z Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Rozumiem, że w Komisji Inicjatyw i Prac Ustawodawczych dokonujemy również skreślenia nazwiska pana senatora Jana Sęka.

Czy w ten sposób wyczerpalibyśmy zakres poprawek wnoszonych przez panie i panów senatorów w składach poszczególnych komisji?

Jeśli tak, to serdecznie dziękuję panu senatorowi sprawozdawcy i pragnę przypomnieć szanownym państwu, iż zgodnie z art. 46 ust. 7 Regulaminu Senatu uchwały w sprawie składu komisji senackich podejmowane są w głosowaniu jawnym.

Proponuję przeprowadzenie głosowania łącznego, podkreślam, głosowania łącznego nad powołaniem składów wszystkich komisji Wysockiej Izby.

Szanowni Państwo! Jeśli nie usłyszę sprzeciwu, będę uważał, że Senat przyjął propozycję

łącznego głosowania nad powołaniem składu wszystkich komisji senackich.

Bardzo proszę, czy chciałby pan zabrać głos w tej sprawie?

Senator Jan Adamiak:

W kwestii formalnej... Ja tu nie widzę Komisji Gospodarki Narodowej. (*Głosy z sali: Jest.*) Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Na kartce żółtego koloru, pod numerem jeden jest umieszczona Komisja Gospodarki Narodowej.

Rozumiem, że była to jedyna uwaga w tej sprawie. W związku z tym, że nie słyszę sprzeciwów, przystępujemy do łącznego głosowania nad powołaniem składów wszystkich komisji senackich przedstawionych w druku nr 9. Proszę o naciśnięcie przycisku „obecny”.

Kto z pań i panów senatorów jest za powołaniem wymienionych komisji w przedstawionym składzie, proszę o naciśnięcie przycisku „za” i podniesienie ręki.

Kto z pań i panów senatorów jest przeciwny, proszę o naciśnięcie przycisku „przeciw” i podniesienie ręki.

Kto z pań i panów senatorów wstrzymuje się od głosowania, proszę o naciśnięcie przycisku „wstrzymuję się” i podniesienie ręki. Dziękuję bardzo.

Ogłaszam wynik głosowania. Na 88 senatorów biorących udział w głosowaniu, wszyscy państwo senatorowie opowiedzieli się za przyjęciem proponowanej uchwały. Dziękuję bardzo. (**Głosowanie nr 8**).

Stwierdzam, że Senat przyjął uchwałę w sprawie powołania składu komisji senackich.

Wysoka Izbo! Na tym wyczerpaliśmy porządek dzienny drugiego posiedzenia Senatu.

Przystępujemy do oświadczeń i wystąpień senatorów poza porządkiem dziennym. Czy ktoś z pań i panów senatorów pragnie złożyć oświadczenie?

(*Senator Jerzy Adamski: W sprawie formalnej.*)

Pan senator Adamski w sprawie formalnej? Proszę bardzo.

Senator Jerzy Adamski:

Panie Marszałku! Dostaliśmy informację o pierwszych posiedzeniach komisji senackich w dniu 27 października.

(*Wicemarszałek Ryszard Czarny: Tak.*)

Jestem troszeczkę przestraszony tą sytuacją. Proszę zobaczyć, że na przykład dwie komisje obradują o jednej godzinie: Komisja Samorządu Terytorialnego i Administracji Państwowej o 17.45, a o 17.30 – przykładowo – Komisja Obrony Narodowej.

(senator J. Adamski)

Piętnaście minut to za mało. Chciałbym być i na jednej komisji, i na drugiej, ponieważ obrady będą dotyczyły ważnej kwestii, mianowicie odbędzie się wybór przewodniczących tych komisji. Czy między rozpoczęciem obrad w obydwu komisjach nie mogłoby być co najmniej pół godziny odstępu? Pół godziny by wystarczyło, bo to jest jeden punkt, wybór przewodniczącego. To taka formalność.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Panie Senatorze, jeśli pan pozwoli...

Zwracam się do pani z Biura Prac Senackich. Rozumiem, że pani zechce pomóc w umożliwieniu udziału pań i panów senatorów w komisjach, w których będą chcieli uczestniczyć.

Dziękuję panu serdecznie za tę uwagę, natomiast w sprawie...

(*Senator Sekretarz Krzysztof Borkowski: Pan Jarzembowski prosił, żeby pan Szwonder później wystąpił.*)

Dobrze.

Proszę pana senatora Zdzisława Jarmużka o zabranie głosu.

Senator Zdzisław Jarmużek:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Od pewnego czasu w środkach masowego przekazu pojawiają się informacje o planowanym przez kierownictwo Ministerstwa Finansów podziale Powszechnego Zakładu Ubezpieczeń SA.

Motywacją dla tego podziału ma być – jak oświadczył „Gazecie Bankowej” podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów Stefan Kawalec – konieczność zwiększenia konkurencji na rynku ubezpieczeniowym, co będzie korzystne dla klientów.

Przeciwnicy tego pomysłu twierdzą, że na polskim rynku jest już wystarczająca dla zdrowej konkurencji liczba firm ubezpieczeniowych i że nie o konkurencję tu chodzi, a podział PZU odbije się niekorzystnie na dochodach budżetu państwa i obniży jego wiarygodność wśród zachodnich towarzystw ubezpieczeniowych.

Zwolennicy zachowania PZU SA w obecnej postaci wyrażają zaniepokojenie o los firmy w ostatnich dniach działalności obecnego rządu.

Panie Marszałku, Wysoka Izbo! W związku z tym chciałbym złożyć następujące oświadczenie: nie wypowiadając się co do tego, czy ewentualny podział PZU przyniesie korzyści czy straty dla budżetu państwa, czy będzie korzystny czy nie dla kieszeni klienta, uważam, że jeśli kierownictwo Ministerstwa Finansów jeszcze działającego rządu istotnie planuje taki podział, powinno powstrzymać się z podjęciem tej decyzji i pozo-

stawić sprawę do rozstrzygnięcia nowemu rządowi. Dziękuję. (*Oklaski*).

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Ryszarda Jarzembowskiego.

Senator Ryszard Jarzembowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

W minioną niedzielę powróciło do kraju pięciu Polaków, którzy przez dziewiętnaście miesięcy przebywali niewinnie w amerykańskich więzieniach, aresztowani w związku z tzw. aferą karabinową.

Jestem przeświadczony, że wyrażam uczucia wielu pań i panów senatorów, stwierdzając, iż takie zakończenie tego fatalnego ciągu zdarzeń jest spełnieniem oczekiwania ludzi dobrej woli.

Nasze dzisiejsze obrady są najstosowniejszą sposobnością, by przypomnieć, że o prawa polskich obywateli uwikłanych w tę sprawę upominali się senatorowie poprzedniej kadencji. Osiemnastego marca tego roku dwudziestu senatorów Rzeczypospolitej Polskiej – większość z tej liczby to senatorowie dziś obecni na tej sali – złożyło podpisy pod listem wystosowanym z inicjatywy posła Sojuszu Lewicy Demokratycznej Longina Pastusiaka do prezydenta Stanów Zjednoczonych. W liście tym stwierdzaliśmy między innymi:

„Sprawa ta bulwersuje opinię publiczną, czego wyrazem są liczne artykuły i audycje w polskich *mass mediach*. Nasi wyborcy dają ciągle wyraz zaniepokojeniu, że Polacy padli ofiarą operacji «Żądło» i zostali niesłusznie oskarżeni o czyny, których nie popełnili.

Sprawa ta rzutuje niekorzystnie na wizerunek Stanów Zjednoczonych w Polsce, a także może się negatywnie odbić na stanie stosunków polsko-amerykańskich”.

Następnie zwróciliśmy się do prezydenta Clintona z apelem o:

— po pierwsze, zaniechanie przez władze amerykańskie żądania ekstradycji pana Rajmunda Szwondera z Niemiec do Stanów Zjednoczonych – to było, przypomnę, 18 marca;

— po drugie, zapewnienie Polakom humanitarnych warunków przebywania w areszcie;

— po trzecie, podjęcie takich działań, które umożliwiłyby przekazanie przetrzymywanych w więzieniu amerykańskim pięciu obywateli polskich polskiemu wymiarowi sprawiedliwości.

List kończył się życzeniami sukcesów w realizacji programu u progu rozpoczętej kadencji pana prezydenta Clintona. Odpowiedź pana prezydenta Stanów Zjednoczonych, skierowana na ręce inicjatora wystosowania listu, Longina Pa-

(senator K. Jarzembowski)

stusiaka, nadeszła już po rozwiązaniu parlamentu, 30 czerwca.

Zgodnie z protokołem amerykańskim w imieniu prezydenta odpowiedział Departament Stanu. List informuje o znanych już powszechnie zdarzeniach, jak zwolnienie dzisiejszego senatora lewicy, Rajmunda Szwondera. Zapewnia też, że polscy obywatele byli traktowani na równi z oczekującymi na procesy obywatelami USA.

List kończy się podziękowaniami prezydenta za życzenia i prośbą o przekazanie podziękowań polskim parlamentarzystom, co niniejszym czynię.

Wysoki Senacie, sędzę, że sprawa szczęśliwie zakończona jest. Afery karabinowej nasuwa wiele praktycznych wniosków. Wyrażam nadzieję, że senacka Komisja Spraw Zagranicznych weźmie to pod uwagę. Dziękuję. (Oklaski).

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję panu senatorowi.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Rajmunda Szwondera.

Senator Rajmund Szwonder:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Chciałbym ostatni raz zabrać głos w sprawie, która poruszała opinię publiczną, a dotyczącej również mojej osoby – w sprawie, którą nazywano aferą karabinową.

Przewodniczący ławy przysięgłych amerykańskiego sądu pięć razy powtórzył: są niewinni. Chociaż wydaje się, że nie wszyscy w Polsce to dosłyszeli, to dla mnie i moich kolegów sprawa jest zamknięta. Inny aspekt tej sprawy pozostawiam ocenie specjalistów od prawa międzynarodowego.

Dziękuję przedstawicielom obu izb poprzedniego parlamentu za wystąpienie w mojej obronie. Dziękuję wszystkim, którzy w tej sprawie pomogli. Nawet jeżeli te interwencje nie były czasem skuteczne, to dzięki takiej postawie mogłem przetrwać ciężkie chwile w niemieckim więzieniu.

Co do tzw. białej księgi, to ocenę pozostawiam specjalistom prawa.

A jeśli chodzi o pozycję, z jakiej powinienem dziękować panu ministrowi Skubiszewskiemu, uważam to za zwykłą niegrzeczność z jego strony.

Istnieją, moim zdaniem, szerokie możliwości współpracy ze Stanami Zjednoczonymi, w tym również w przemyśle obronnym, i mimo przykrych doświadczeń w tym względzie – ja nie mam żadnych uprzedzeń – sędzę, że można to kontynuować.

Jeszcze raz wszystkim serdecznie dziękuję. Jestem szczęśliwy, że mogę być teraz pośród was. Dziękuję. (Oklaski).

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję, Panie Senatorze.

Proszę o zabranie głosu pana senatora Mieczysława Wyględowskiego.

Senator Mieczysław Wyględowski:

Panie Marszałku! Wysoka Izbo!

Na czterdziestym posiedzeniu Senatu w dniu 21 maja 1993 r. złożyłem oświadczenie. Skrótce teraz tekst tego oświadczenia, a brzmiało ono tak: „Z informacji zawartej w «Gazecie Wyborczej» nr 112 z dnia 15-16 maja 1993 r. wynika, że Konfederacja Polski Niepodległej przeprowadza zakrojoną na skalę kraju akcję pod kryptonimem «Desant», polegającą między innymi na zbieraniu informacji, robieniu wywiadów o osobach wrogo nastawionych do tej partii”.

Mówiłem wówczas: „Proszę pana marszałka o następujące wyjaśnienie: jaka jest ocena formalnoprawna tej partyjnej inicjatywy i czy taka akcja, z uwagi na brak umocowań prawnych, a także swój bezprecedensowy charakter, nie pozostaje w jawnej sprzeczności z zasadami współżycia społecznego w demokratycznym państwie i z Konstytucją Rzeczypospolitej Polskiej”.

Minęło pięć miesięcy i nie otrzymałem na swoje oświadczenie odpowiedzi. Co prawda, Senat został rozwiązany, lecz pan marszałek August Chelkowski w czasie tych pięciu miesięcy pracował i miałem nadzieję, że tę odpowiedź uzyskam. Należy mi się to zgodnie z art. 21 ustawy o obowiązkach i prawach posłów i senatorów.

Panie Marszałku, bardzo proszę o spowodowanie udzielenia odpowiedzi na nurtujące mnie wątpliwości.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo.

Czy ktoś z pań i panów senatorów chciałby jeszcze złożyć oświadczenie? Nie widzę.

Pragnę podać do wiadomości pań i panów senatorów, że Prezydium Senatu ustaliło termin trzeciego posiedzenia Senatu trzeciej kadencji na dzień 28 października 1993 r., to jest na czwartek. Początek posiedzenia 28 października 1993 r. o godzinie 11.00 w sali posiedzeń Senatu.

Proszę również państwa senatorów o zapoznanie się, pamiętając o zgłoszonej przez pana senatora uwadze, z terminarzem posiedzeń poszczególnych komisji w środę poprzedzającą posiedzenie Senatu.

Proszę senatora sekretarza o odczytanie komunikatów.

**Senator Sekretarz
Krzysztof Borkowski:**

Zebranie Koła Senatorów PSL odbędzie się zaraz po zakończeniu obrad w sali nr 101.

Zebranie Klubu Parlamentarnego PSL odbędzie się w środę, 27 października, o godzinie 16.00, w sali nr 24, to jest w sali posłów i senatorów. Dziękuję.

Wicemarszałek Ryszard Czarny:

Dziękuję bardzo, Panie Senatorze.

Informuję, że protokół drugiego posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej trzeciej kadencji będzie wyłożony do wglądu w Biurze Prac Senackich, to znaczy w pokoju nr 253.

Panie i Panowie Senatorowie, zamykam drugie posiedzenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej trzeciej kadencji. Dziękuję bardzo.

(Wicemarszałek trzykrotnie uderza laską marszałkowską).

(Koniec posiedzenia o godzinie 16 minut 48)